

Rahvusvaheline projekt SmartEnCity

Tartu nutika linnaosa loomine

European
Commission

Horizon 2020
European Union funding
for Research & Innovation

Korteriühistute ja elanike infopäev
31. jaanuar 2017
SmartEnCity juht Raimond Tamm

Ülevaade senistest SmartEnCity projekti tegevustest ning edasistest plaanidest (Tartu Linnavalitsus: Raimond Tamm)

Renoveerimistöõde projekteerimisest – senine praktika, võimalused ja väljakutsed (MTÜ Tartu Regiooni Energiaagentuur: Kalle Virkus)

Rahastamine, koostöömudel: "Korterelamute rekonstrueerimise toetusmeetme senised kogemused" (SA Kredex: Lauri Suu)

Küsimused ja arutelu

European
Commission

Horizon 2020
European Union funding
for Research & Innovation

Päevakava

Arutelu gruppides

- 1. RENOVEERIMINE** (eestvedaja: Kalle Virkus, TREA) Kust tuleb ja kuhu läheb energia enne ja pärast renoveerimist?
- 2. TARK KODU** (eestvedaja: Urmo Lehtsalu, Telia) Mida targa kodu lahendus võimaldab, miks see mind peaks huvitama, mis eelised või mured sellega kaasnevad?
- 3. KESKKONNATEADLIKKUS JA TARK TARBIMINE** (eestvedaja: Eesti Roheline Liikumine) Kas majade renoveerimine on keskkonnasäästlik ja milline roll on selles elanikel?

European
Commission

Horizon 2020
European Union funding
for Research & Innovation

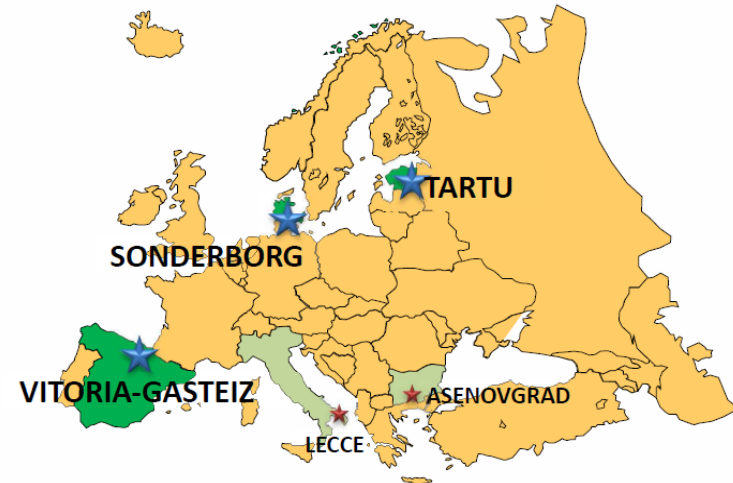

European
Commission

Horizon 2020
European Union funding
for Research & Innovation

smar+
en
ci+y

- Horisont 2020: Euroopa Liidu teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm
- Algatus: „Targad linnad ja kogukonnad“ („*Smart cities and communities*“)
- 42 rahvusvahelist konsortsiumi esitas taotluse, vaid 4 said rahastuse
- Projekti elluviimine: **veebruar 2016 – juuli 2021**

ENERGIA
TOOTMINE

RES in retrofitting (PV panels)
CO₂ ↓ 245 t/y

312 LED lamps + sensors
CO₂ ↓ 164 t/y

ELANIKUD/KOGUKOND

HOONE

23 smartovkas
CO₂ ↓ 1,022 t/y

LIIKUVUS

60 biogas buses
CO₂ ↓ 5,250 t/y

8 rental EVs
CO₂ ↓ 35 t/y

+
15 private EVs
CO₂ ↓ 28 t/y

ELUKESKKOND

16 e-bikes
CO₂ ↓ 38 t/y

+
450 re...
CO₂ ↓ 1...

TARISTU

INTEGREERITUD TARGAD LAHENDUSED

14 EV taxis
CO₂ ↓ 124 t/y

**4 rendipunkti: igaühes 2 elektriautot +
4 elektrijalgratast, 2018)**

Avalikud elektiraute kiirlaadijad (2017)

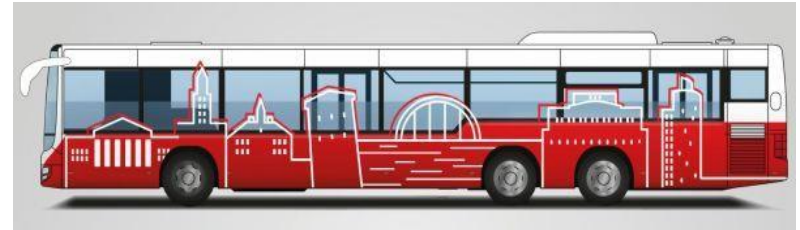

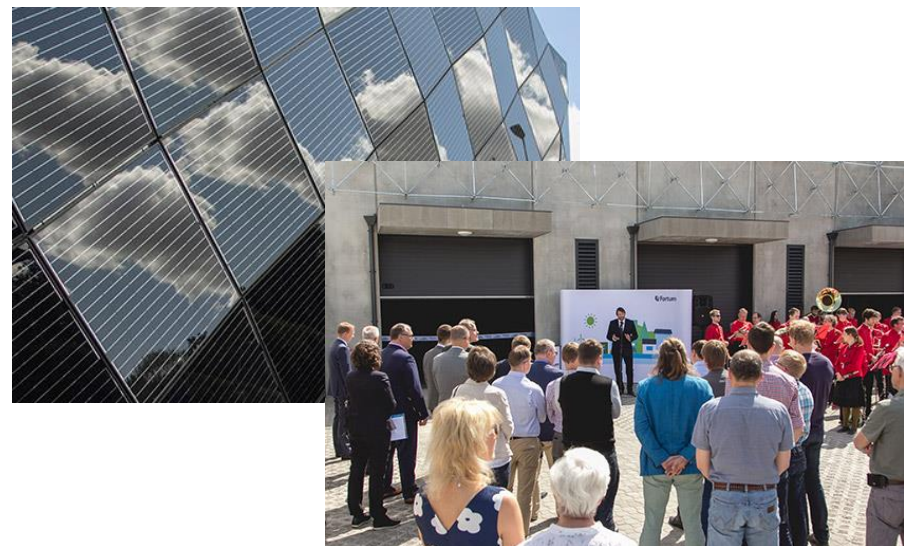
**smar+
en
ci+y**

Rattaringlus (2018)

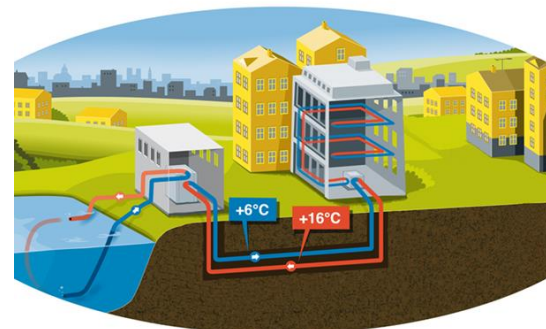
100% gaasibussid ühistranspordis (2019)

- Fortum Tartu külmajaam **avati 27.05.2016**
- Kaugjahutussüsteemist vabanev **jääsoojus kaugküttevõrku** (soojuspump)
- **Taastuenergia** tootmine: päikesepaneelid

smar+
en
ci+y

- **LED valgustid** pilootalale
- Liikumisandurid (osa kaameratega), valguse peegeldumise andurid, müraandurid, keskkonnaandurid (õhusaaste, temperatuur, õhuniiskus)

Korterelamute rekonstrueerimine

- Energiatarbe vähendamine keskmiselt tasemelt ca 270 kWh/m²/a tasemele kuni **90kWh/m²/a (A-klass)**.
- Esmane üldkoosoleku otsus: **25 ühistul**
- Tehniline konsultant olemas: **23 ühistul**
- Projekteerija olemas: **16 ühistul**

KODUJUHTIMISE LAHENDUSED

- Eesmärgiks energiasäästlik käitumine
- Kõikidesse korterisse kodujuhtimise seadmestik, mis võimaldab elanikel jälgida oma tarbimist (ka eemal olles)
- Internetti ühendatud keskseade, juhtpaneel ja erinevad andurid, mõõturid ja lülitid
- Lisavõimalused lähtudes elaniku/ühistu soovidest ja vajadustest: video-fonolukk, turvakaamera, välistemperatuuri andur, liikumisandur, aknaandur, nutipistik, releelüliti jne
- Telia testib hetkel nutilahendusele sobivaid seadmeid

KUNSTITEOSED ELAMUTELE

- 2016.a. oktoober-detsember viidi läbi rahvusvaheline konkurss
- Konkursil osales 54 kunstnikku Eestist ja kümnest välisriigist.
- Kunstiteosed luuakse iga maja kohaspetsiifikat ja ümbrust arvestades ning lähtuvalt elanike soovidest.
- Kuraator valib koostöös majaelanikega kunstniku, kellele tehakse ettepanek konkreetse majaga seotud kunstiteose loomiseks.
- Eelarve kokku 8000 eurot hoone kohta: 5000 eurot teostuseks + 3000 eurot kunstniku honorariks ning ettevalmistamise ja korraldamisega seonduvad kuludeks
- Tartu kesklinna tekib unikaalne kunstil põhinev linnaruum ja omalaadne linnagalerii, mis pakub rõõmu nii tartlastele kui ka meie külalistele

Tartu linna renoveerimistoetus

- Meetme sihtgrupp: **43 korterelamut**
- Kavandatud renoveerimismaht: **39 000 m²** hoone suletud netopinda, s.t ca 20 elamut.
- **Kõige olulisem nõue!** Energiatarbe vähendamine tänaselt keskmiselt tasemelt ca 270 kWh/m²/a tasemele kuni **90kWh/m²/a (A-energiaklass)**.
- Meede avatud: alates **1. oktoober 2016**
- Abikõlbulikkuse periood: **kuni 31.12.2018**
- **Hoonepõhine monitoorimine kuni 31. juuli 2021,** vajalik ligipääs hoone energiatarbimise andmetele

Toetussummad

Tartu linna toetus: 102 EUR/m² + 3000 eurot kunstiteose teostamiseks.

NB! Arvestuse aluseks on hoone suletud netopinna m² arv, mis määratakse kindlaks projekteerimise käigus

Kokku meetme eelarve **3 978 000 EUR**, toetust eraldatakse kuni vahendeid jätkub. Toetust on võimalik taotleda jooksvalt.

Võimalik täiendavalt taotleda SA Kredex poolt pakutavat kortermajade rekonstrueerimistoetust, s.o **40%** abikõlblikest kuludest

Ülejäänud osa jääb korteriühistu kanda – **omafinantseeringu tasumise suutlikkus** on oluline!

Renoveerimise eeldatav maksumus ca 250-330 EUR/m²

Teist sellist võimalust ei pruugi enam kunagi tulla!!!

7

Viige läbi 2. ühistu
üldkoosolek, et saada
nõusolek
projekteerimislepingu
sõlmimiseks

8

Kuraator ja projektijuht
kohtuvad ühistu juhatuse ja
elanikega kunstiteose
loomise teemadel, tehakse
ettepanek kunstniku
valimiseks

9

Sõlmige
projekteerimisleping

10

Esitage linnavalitsusele avaldus
projektis osalemiseks (koos
üldkoosoleku otsuse ning
tehnilise konsultandi ja
projekteeriga sõlmitud
lepingutega)

11

Ehitusprojekti koostamine
ning ehitusloa taotlemine.
Valmib kunstiteose kavand,
mis kooskõlastatakse maja
elanike ja Tartu
linnavalitsusega

12

Viige läbi 3. ühistu
üldkoosolek, et
ehitusprojekt ning
kunstiteose lahendus
heaks kiita ja saada
nõusolek toetuse
taotlemiseks

13

Esitage toetuse taotlus (üks ja sama mõlema toetuse taotlemiseks, lisandub vaid Tartu linna toetuse taotlemise avaldus)

14

KredEx teeb esmase toetamise otsuse ja saadab ehitusprojekti ekspertiisi

15

Korraldage hanked ehitaja ja omanikujärelevalve leidmiseks (vajalik võtta vähemalt 3 pakkumist!)

16

Esitage laenu taotlus panka

17

Esitage KredExile hinnapakumised ja laenuotsus

18

KredEx ja Tartu linn teevad lõpliku toetuse eraldamise otsuse

19

Sõlmige laenu- ja ehituslepingud ning ehitaja, ühistu ja kuraatori vahel leping kunstiteose teostamiseks

20

Tartu linna toetuse väljamakse kolmes osas (kui teostatud 40, 85 ja 100% töödest)

Kredexi toetuse väljamakse pärast tööde vastuvõtmist

21

Ehitustööde lõpetamise tähtaeg 31.12.2018!

22

Tarbimisandmete (maja tervikuna) esitamine kuni 31. juuli 2021

Senisele praktikale tuginedes vältab kogu protsess ca 18 – 24 kuud!

SmartEnCity meeskond on alati valmis aitama!

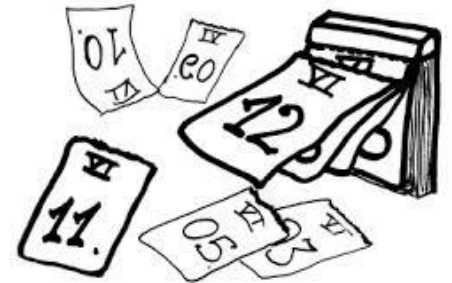
Rekonstrueerimisega seonduvad olulised tähtajad

Tähtajad:

Projekteerimisleping: 28.02.2017 (soovituslik)

Projekteerimistööd: 30.06.2017 (soovituslik)

Rekonstrueerimistööd: 31.12.2018 (nõue)

Info- ja suhtluskanalid

Projekti koduleht: tarktartu.ee

- foorum erinevate teemade algatamiseks
- [postiloendiga](#) liitumise võimalus – regulaarne info
- küsimuste esitamise võimalus

Facebook: [Tark Tartu/Smart Tartu](#)

Korterelamute [infostendid](#)

European
Commission

Horizon 2020
European Union funding
for Research & Innovation

KOHALIKUD PARTNERID

smar+
en
ci+y

EDUKAT KOOSTÖÖD!

SmartEnCity juht: Raimond Tamm
+372 515 4738
raimond.tamm@raad.tartu.ee